

NIET TOEGANKELIJK

Artikel 441 Wetboek van Strafrecht

JAAERVERSLAG 2023

NATUURWERKGROEP LIEMPDE

Inhoud Jaarverslag 2023NWG Liempde

35-jarig bestaan	18
Boomkickers	9
Geboortebos	4
In memoriam	7
Jaarprogramma 2023	30
Jeugdnatuurwacht	10
Kleine Landschaps Elementen	13
Nachtvlinderavond	8
Natuurmomenten	6
Nestkastenwerkgroep	22
Opa en Oma dag	5
Paddenwerkgroep	15
Pinksterweekend 2023	23
Plantenwerkgroep	19
PR-werkgroep	28
Roelof Jan Benthem.....	12
Uilen	16
Vogelwerkgroep	21
Werkgroep RO/WUBBB	20
Werkgroepen, overzicht	29
Woordje vice-voorzitter	3

Voorwoord Jaarverslag 2023 Natuurwerkgroep Liempde

Beste lezer, voor u ligt het Jaarverslag over 2023 van Natuurwerkgroep Liempde.

Onze vereniging is al sinds jaar en dag een echte 'doe organisatie' en door het lezen van dit mooie verslag krijgt u als lezer een goed beeld van wat er allemaal weer is georganiseerd en gerealiseerd het afgelopen jaar.

De diverse werkgroepen, samengesteld uit leden van onze vereniging, zorgen voor veel activiteiten. Enerzijds vinden die activiteiten plaats in de natuur zelf maar ook een deel ervan betreft bijvoorbeeld de maandelijkse lezingen welke worden georganiseerd. In dit verslag zullen de verschillende werkgroepen u informeren over de activiteiten in 2023. Een overzicht van deze werkgroepen treft u verderop tevens aan in dit verslag.

Bij deze spreek ik mijn dank uit naar de vele vrijwilligers voor hun inzet en voor de input die zij hebben gegeven voor het samenstellen van dit jaaroverzicht. En daarnaast natuurlijk ook dank aan alle leden en overige bezoekers van de lezingen en deelnemers aan de wandelingen en excursies afgelopen jaar.

Veel, mooie natuur met een grote biodiversiteit is van groot belang voor iedereen. Nu, morgen en voor de lange termijn en volgende generaties. Vanuit de Natuurwerkgroep Liempde willen we hier maximaal aan bijdragen door enerzijds mensen te informeren en bewust te maken en anderzijds door concreet natuur en biodiversiteit te bevorderen en te realiseren.

Dat we ons bezighouden met de goede zaken zien we terug in het nog altijd groeiende ledenbestand; Ultimo 2023 naderen we de grens van 200 leden. Daarnaast zien we dat de manier van werken door onze Natuurwerkgroep ook buiten Liempde niet onopgemerkt blijft. Een derde deel van onze leden komt van buiten Liempde. En dat ruim 40% van het ledenbestand bestaat uit vrouwen geeft duidelijk aan dat de natuur zeker geen 'mannenwereld' is.

Naast het beheren en onderhouden van natuur hebben we in 2023 voor het eerst zelf een stuk grond aangekocht om hierop natuur te creëren. Met o.a. gelden uit het Box & Breakfast project van gemeente Boxtel en subsidie van Landschapsfonds Het Groene Woud hebben we een perceel aangekocht in De Hamsestraat en nieuwe natuur aangeplant. Dit perceel zal t.z.t. worden overgedragen aan Brabants Landschap.

Het jaar 2023 was ook het jaar van ons 35-jarig bestaan. In 1988 namen Ger vd Oetelaar en Karel Voets het voortouw voor het starten van een vereniging met als primaire doel; '*het bevorderen van het natuurbewustzijn*'. Dat dit initiatief zou uitgroeien tot de actieve, grote natuurorganisatie zoals deze momenteel is, was in hun stoutste verwachtingen niet voorgekomen.

Kijkend naar de toekomst is er een reële kans dat er extra financiële middelen beschikbaar komen om de natuur van Liempde en omgeving de komende jaren een extra impuls te geven. Vanuit de provincie komt, via Stichting Landschap Het Groene Woud, mogelijk een grote subsidie beschikbaar. Vanuit de Natuurwerkgroep Liempde is samen met SPPiLL en Stichting Kèk Liemt al een start gemaakt voor het maken van plannen welke ingediend kunnen worden als de subsidie definitief wordt.

Veel leesplezier en een groene groet,

Mari van der Velden
Vicevoorzitter

2e plantdag Geboortebos

Op 25 november werd door NWG Liempde in samenwerking met de gemeente Boxtel en ARK Rewilding Nederland de 2e plantdag van het Geboortebos aan de Smalveldersestaat in Liempde georganiseerd. Het is de bedoeling dat er op deze plek in 2030 een (jong)leembos is ontstaan.

Na een welkom door Désiré van Laarhoven (gemeente Boxtel), Ger van de Oetelaar (ARK Rewilding) en Ineke van Giersbergen (NWG) werden de handen uit de mouwen gestoken.

Het slechte weer en de natte ondergrond werden door veel ouders, grootouders en kinderen getrotseerd. 40 jonge gezinnen waren aanwezig en plantten samen driehonderd bomen en struiken. De bomen en struiken vertegenwoordigen alle baby's die sinds 1 juli 2022 in de gemeente Boxtel zijn geboren. Voor de Oekraïense baby Herman werd door vrijwilligers van de NWG een boom geplant.

Er werden populieren, fladderiepen, zwarte elzen, hondsroos en wilde kardinaalsmutsen geplant.

Het geheel werd begeleid door vrijwilligers van de NWG. Na afloop was er koffie, thee en een beschuit met muisjes.

De ouders waren allemaal heel enthousiast over de plantdag. Na afloop kregen ze een certificaat uitgereikt.

Opa en Oma-wandeling.

Het weer zat mee op deze zondag 8 oktober toen diverse leden van de Natuurwerkgroep zich klaar maakten bij de familie Vos in de Sort voor een leuke Opa en Oma activiteit met hun kleinkinderen. Er hielpen mensen met het uitdelen van versnaperingen en die de kinderen en hun begeleiding weg wezen op het terrein etc.

Tjeu met een telescoop om de uil te spotten die ergens verborgen zat, Margreet met plantjes, Toon sjouwde met voor elk kind een nestkastjes dat gemaakt en geschilderd kon worden, Hans had een opdracht om de hoogte en de omtrek van een boom te meten. Dan was Henk er om uitleg te geven over het maken van klompen en Bert en Jeanne stonden met schepnetten in de aanslag om de kinderen zelf waterdiertjes te laten scheppen in de poel.

Het werd een leuke, leerzame ochtend. De kinderen en hun opa's en oma's waren heel erg enthousiast. Aan de poel werd zelfs een zeldzaam beestje geschept; de larve van een bronlangsprietwapenvlieg die door een deskundige op Waarneming.nl bestempeld werd als een "hele interessante vondst".

Bij het afsluiten werd aan de kinderen gevraagd hoe ze de ochtend hadden ervaren. Het antwoord was: Heel erg leuk, maar veel te kort!!!

Jeanne Soetens

Natuurmomenten 2023

- 01 jan 2023 We hebben nog nooit zo'n warme jaarwisseling gehad, wel 15.5°C.
- 05 jan 2023 De eerste oerkreeftjes zijn er weer. O.a. in de Maai en de Geelders hebben we ze weer gevonden. Ze zijn nog zeer klein.
- 19 jan 2023 Vanmorgen 2 cm sneeuw en daardoor overal files in het land.
- 22 feb 2023 Grote lijster, roodborst en koolmees laten hun voorjaarsroep al horen. Ook de groenen spechten gaan helemaal los.
- 03 mrt 2023 Vanmorgen lag er een jonge wolf dood in de middenberm van de A2 ter hoogte van de Halse Barrier in Boxtel. Dus ze komen al echt in onze buurt.
- 10 mrt 2023 De kerkuil en de slechtvalken in de Liempdse kerk hebben toch alweer eieren gelegd. De kerkuil is wel een van de eerste in Nederland.
- 03 apr 2023 Maart is zeer nat geweest. Gemiddeld valt er in de deze maand 56 mm neerslag. Maar in onze omgeving is er nu wel 140 mm gevallen. Zo kunnen we tenminste het voorjaar in.
- 08 apr 2023 Liempdenaar Willie van de Meerendonk heeft vandaag op zijn dagelijks fietsrondje op de Broekdijk in Liempde een dode bunzing gevonden. En ze zijn al zo zeldzaam.
- 13 apr 2023 Van kennissen kreeg ik vandaag een foto en filmpje van een zeer grote spin. Tijdens een verjaardagsfeestje in Boxtel, was er nogal wat consternatie, toen dit beestje tussen de feestgangers door kroop. Het bleek de valse wolfspin te zijn. In Nederland voor het eerst waargenomen in 2006.
- 30 apr 2023 De eerste gierzwaluwen scheren weer over ons huis.
- 04 mei 2023 Eerste warme dag van wel 23°C. We hebben er dit jaar lang op moeten wachten.
- 02 juni 2023 Vandaag de vleeskleurige orchissen in de Geelders geteld. In de drie deelgebiedjes van Kiskes Wei telden we in totaal 95 orchissen. Op een van de orchissen zat een bond dikkopje.
- 09 jun 2023 Het begint overal alweer flink droog te worden. Voorlopig elke dag rond de 30°C.
- 11 jun 2023 Een prachtige dag gehad met het 35-jarig jubileum van N.W. Liempde. 's Morgens met gids Frans Kapteijns door de Kampina gewandeld. Een lekkere lunch bij het jachthuis op Velder. Daarna naar de herdenkingsbank om onze overleden leden te herdenken. Toen een fietstocht langs enkele projecten van de N.W. Liempde (o.a. geboortebos). Na een drinkpauze bij onze voormalige voorzitter, sloten we af met een BBQ bij ons thuishonk Café 't Groene Woud.
- 15 jun 2023 Na een nat record in het voorjaar, nu een droogte record. Nooit eerder bleef de regen zolang uit in Nederland. Wel 33 dagen zonder 1 druppeltje.
- 05 jul 2023 Vanmorgen trok er een zeldzame zomerstorm over ons land met de mooie naam Poly. Met aan de kust zelfs windkracht 11. De zwaarste windstoot was 146 km/uur.

- 18 aug 2023 Als we door de extensief beheerde graslandjes aan de Broekdijk struinen op zoek naar boomkijkers, valt het op, dat er zoveel sprinkhanen zitten. Bij iedere stap die je zet, springen er een stel op. Geen wonder dat we daar zo vaak de ooievaars zien fourageren.
- 23 aug 2023 Er staan 12 klokjesgentianen in bloei op 't Heike van de Geelders. Ook zagen we 3 hazelwormen.
- 29 aug 2023 Tijdens de boomkikker inventarisatie op Velder, stuitte we op een plantje dat we niet kenden. Het bleek veldwarkruid te zijn; een heel zeldzaam parasietje op klaver.
- 15 sep 2023 Omdat ik wel eens wilde weten, welke soorten vissen er op de Dommel rondzwemmen, heb ik mijn hengel eens uitgegoid bij de Kasterense brug. Tot mijn verbazing, ving ik alver, kolbleij, riviergrondel, blankvoorn, ruisvoorn, baars en een snoek van 85 cm. Zo kun je dus ook onderzoek doen.
- 09 nov 2023 Het is de laatste 1,5 maand al kletsnat, zeer veel regen en wind. De storm Ciaran heeft nogal wat schade aangericht.
- 25 nov 2023 We hebben de natste herfst sinds de tellingen. Veel aardappelen staan nog op het land. Grondwater komt weer flink op peil.

Groetjes de Genieter.

In Memoriam

In februari van 2023 hebben we afscheid moeten nemen van ons lid Jan van der Pasch. 'het is wat het is' stond er op de rouwkaart van Jan, doelend op zijn broze gezondheid. Helaas liet die gezondheid het niet toe om actief deel te nemen aan onze activiteiten, maar desondanks bleef hij wel op de hoogte van alles wat er speelde bij de NWG, mede door de verhalen van zijn vrouw en zijn schoonzussen. Zij moeten nu zonder Jan verder, maar vinden berusting in het feit dat Jan rustig is ingeslapen.

Onverwacht hebben we in juni 2023 ook afscheid moeten nemen van ons lid Cees Sleutjes. Cees woonde tevreden op zijn gedoentje op Kasteren. Een beetje teruggetrokken, maar toch zeker wel betrokken bij de NWG en de natuur; hij hield je staande om dan enthousiast te vertellen dat er weer een ree in zijn boomgaard stond. De buurt verraste hij regelmatig met appels en peren uit diezelfde boomgaard. En hoewel Cees alleen was, was hij nooit alleen want diezelfde buurt hield bij hem een oogje in het zeil en heeft hem, samen met de familie, een waardig afscheid kunnen geven.

Nachtvlinderavond bij het Groot Duijfhuis te Kasteren, 16 september 2023.

Natuurwerkgroep Liempde.

Deze avond wordt gehouden op zaterdagavond van 20.30 uur tot 22.30 uur, de hele dag is het prachtig zomers weer en we verwachten een heerlijke droge avond, maar nee hoor, als we richting Duijfhuis rijden, begint het heel hard te regenen en zelfs te onweren. Dat is geen goed begin.....

Wat te doen..... De bezoekersruimte is al geopend, er is al koffie gezet, dus we beginnen maar met een koffietje en een lekkere plak cake.

We verwachten door dit slechte weer niet veel bezoekers, maar toch komt al gauw een moedige mevrouw uit Boxtel-Oost zich melden, en het is inmiddels ook minder fel gaan regenen, dus wordt het laken gespannen tegen het kippenhok, de lamp er boven opgesteld, twee vliedervallen worden in stelling gebracht en ook nog een led-emmer gaat naar buiten. En ook op de stam van een dikke populier is stroop gesmeerd om de vlinders te lokken.

Inmiddels zijn er gelukkig nog een paar bezoekers gekomen.

Er zijn toch nog heel wat nachtvlinders gespot, veel meer dan we verwachtten:

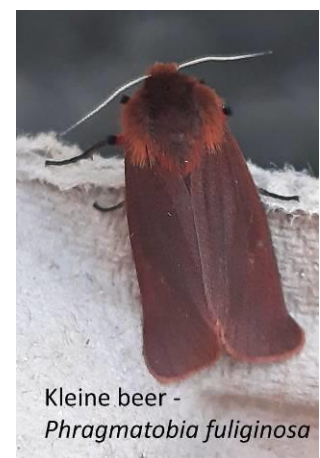

Schimmelspanner
Agaatvlinder
Zwarte c uil
Tweelijnmot
Open breedband huismoeder
Haarbos
Stro uiltje
Vierkantvlekuil
Zwartbandspanner
Vierbandspanner
Gele eenstaart
Gamma uil

Essengouduil
Gestreepte goudspanner
Zwart weeskind
Huismoeder
Geplumde snuituil
Kleine beer
Gewone/bonte kaartmot
Gepijlde grasmot
Buxusmot
Leverkleurige spanner
Bruine snuituil

En ook: diverse schietmotten, goudoogje en een hoornaar.

Al met al dus toch een heel geslaagde avond!

Fam. Van de Waay, Hans Vlaminx

Boomkikker trekt Liempde binnen

In 1980 was de laatste waarneming van de boomkikker in de Mortelen bij Oirschot. In 2008 is een haalbaarheidsonderzoek naar herintroductie van de boomkikker uitgevoerd. Daarna is er gestart met de aanleg van nieuwe biotopen en het verbeteren van de al bestaande. In 2010 is begonnen met het uitzetten van juveniele (jonge) boomkikkers. Er werden 300 stuks per jaar uitgezet en dat voor 4 jaar achter elkaar.

Het is de boomkikker daarna voor de wind gegaan. Vanuit het kerngebied in de Mortelen zijn ze alle kanten opgetrokken; van de Kampina, Oirschot, Best en door de Scheeken naar Liempde. Dit is vooral te danken aan Brabants Landschap, dat ook in deze nieuwe gebieden poelen en braamstruwelen heeft aangelegd. Aan de Broekdijk richting Rooi, zijn ze aan beide zijden van deze weg al aanwezig. Ze zitten al tegen de Sort aan. In de EVZ Grote Waterloop worden nog 5 nieuwe poelen gegraven en kunnen de boomkikkers naar de Meulekensweg en Dommeldal.

Ook Steegstraat, Hollandsdiep en Velder zijn al bezet. Dus nog enkele jaren en overal in het buitengebied van Liempde, is de boomkikker te zien en vooral te horen.

Tijdens een inventarisatie ronde op Landgoed Velder vonden we een heel apart exemplaar. Het was een adult (volwassen) boomkikker met een grijs gemarmerde huid. We hebben een foto van de boomkikker opgestuurd naar bureau Natuurbalans en RAVON, die gespecialiseerd zijn in amfibieën. Men wist er daar ook niet echt raad mee. Het was in ieder geval geen schimmelinfectie en men dacht aan een foutje in het pigment. In natuurgebied Haverland bij Sleik in Limburg was in 2010 ook zo'n bont exemplaar waargenomen. Dus wie weet komen we hem in 2024 weer tegen.

Annie, Jeanne en Bert

JAARVERSLAG JEUGDNATUURWACHT 2023.

Op 13 januari zijn we met 20 kinderen naar de Sterrenwacht Halley geweest. Het is altijd een leuke activiteit die op veel belangstelling kan rekenen.

25 februari werden de handen flink uit de mouwen gestoken. In de Keel werd een houtwal afgezet, samen met de mensen van Kleine Landschapselementen van de NWG. Er waren ook volop sporen van edelherten aanwezig. Na afloop was er kippensoep met stokbrood.

Op 26 maart werden er weer kikkers en padden overgezet. We waren met een grote groep kinderen, ondanks dat het regende dat het goot. Helaas was de opbrengst niet zo groot: 15 kikkers en 9 padden.

Op 18 maart hebben we meegedaan met de nationale opschoondag. We waren met 21 personen. De omgeving van de sportvelden is weer een stuk schoner geworden.

15 april stond het boerderijbezoek bij de familie Jennissen op het programma. We waren erg welkom. Wim vertelde enthousiast over zijn koeien, spelt en wat er nog meer op zijn boerderij te doen was.

Op koningsdag, 27 april was er voor het eerst in jaren weer een Bijen- en plantenmarkt achter den Liempdsen Herd. We hebben hier vogelhuisjes, jam, courgette en tomaten plantjes verkocht. Verder was er informatie over de JNW. Helaas kwamen hier niet zoveel kinderen op af.

Op 12 mei hadden we een avond over rupsen en nachtvlinders. Na een power point presentatie en uitleg hebben de kinderen van een schoendoos een rupsen opkweek onderkomen gemaakt. Hierna zijn we in het trimbos, achter het jeugdhuis, op zoek gegaan naar rupsen. De kinderen vonden het heel leuk en waren ook erg geïnteresseerd. Na afloop hebben we een vlinderval leeggemaakt, die we een nacht eerder gezet hadden.

Ook dit jaar hadden we weer een paar activiteiten met de bijenvereniging gedaan, op 20 mei en 2 juni. Er waren niet erg veel kinderen aanwezig, maar ze vonden het heel erg leuk. Er waren veel kinderen op vakantie of op kamp.

17 juni was de afsluiting van het seizoen. We zijn op zoek geweest naar boomkikkers. Onderweg hadden de kinderen een bingokaart om af te vinken. De kinderen vonden dit erg leuk en deden goed mee. Gelukkig liet zich ook een boomkikker zien, waarna we afsloten met een picknick.

Op de inloopavond, op 8 september, kwamen erg weinig kinderen af.

Op 17 september hebben we onze nieuwe leden geïnstalleerd. Na de pauze gingen we dieren knutselen met kurk en beestjes vangen op onze akkerrand.

8 oktober hebben we meegedaan aan de opa/oma dag bij familie Vos. Het waren weer leuke activiteiten op een mooie locatie.

Op 11 november waren we welkom bij de eendenkooi in Schijndel bij de Vlagheide. De kinderen vonden het een leuke activiteit. Eerst hebben we de eendenkooi bekeken en zijn daarna nog even op de Vlagheide wezen kijken.

In december is het altijd wintervoedsel maken en vogeltaarten versieren voor de kerstmarkt. De verkoop was beduidend minder dan het jaar ervoor, maar het weer werkte dan ook niet erg mee.

Aan het einde van 2023 hadden we 18 leden.

Snoeien in de Keel

Boerderijbezoek bij Wim Jennissen

Kunstwerk ter nagedachtenis van de verdiensten van Roelof Jan Benthem voor het Liempdse landschap.

We hebben als bestuur van Natuurwerkgroep Liempde besloten Roelof Jan Benthem en wat hij betekend heeft voor het Liempdse Landschap terug brengen in het collectief geheugen. Dit gaan we doen door het plaatsen van een kunstwerk op de Rouwbommel 1.

Er is gestart met een oproep onder de leden of er kunstenaars onder ons zijn die zich willen inzetten voor het ontwerp en de uitvoering van een duurzaam kunstwerk. Jan van Dingenen en Rien Ondersteyn zijn op onze uitnodiging ingegaan en hebben meegedacht over waar een kunstwerk aan moet voldoen en hoe we dit als natuurwerkgroep aan kunnen pakken. Op verzoek van het bestuur is er nog een derde kunstenaar (Huub Thorissen) gevraagd om een ontwerp te maken. Alle drie hebben hun concept ontwerp aan het bestuur getoond, waarna er is gekozen Huub Thorissen de opdracht te geven. Bij deze willen we Rien en Jan bedanken voor hun inzet, vakmanschap en creatieve ideeën. Vervolgens heeft Huub Thorissen zich verdiept in Roelof Jan Benthem en zijn werk. Hierbij heeft hij ook een rondleiding gehad van Henk van Blerck, die in zijn proefschrift geschreven heeft over Roelof Jan Benthem en zijn verdiensten.

Op het moment van dit schrijven is het kunstwerk gereed en wordt de laatste hand gelegd aan het vervaardigen van een informatiebordje met onderstaande tekst.

Roelof Jan Benthem (1911-2003) Natuur- en landschapsbeschermer

Roelof Jan Benthem heeft in Liempde gezorgd voor het behoud van het landschap in de Scheeken. Onder zijn leiding is de historische hoofdstructuur gebleven, zijn bossen samengevoegd, is de voorgestelde strakheid van wegen en waterlopen vervangen door een organisch netwerk, is gekozen voor erfafscheidingen met bomen, heggen en sloten (in plaats van het opkomende prikkeldraad) en kwam er streekeigen beplanting langs nieuwe wegen.

Benthem was in zijn jeugd lid van de NJN (Nederlandse Jeugdbond voor Natuurstudie) en studeerde Geodesie in Delft. Hij combineerde zijn interesse in de natuur en zijn kwaliteiten als landmeter in een levenslange speurtocht naar een optimale afstemming van natuur, landschap en landbouw. Benthem was landschapsadviseur bij Staatsbosbeheer vanaf 1940 en drukte later als leidinggevende van de afdeling Natuurbescherming en Landschapsverzorging zijn stempel op de ruilverkavelingsplannen. In een tijd waarin er vraag was naar effectievere landbouw was zijn visie: "Niet de schepping van een moderne landschapsvorm dient hier dan ook de opgave te zijn, doch een zorgvuldige aanpassing aan de huidige landschappelijke schoonheid".

Roelof Jan Benthem speelde ook op andere plekken in Brabant een belangrijke rol in het behoud van waardevolle landschappen zoals bij De Logt (Oirschot) en de Bossche Broek ('s-Hertogenbosch).

Ontwerp van kunstwerk: Huub Thorissen

We verwachten dat het kunstwerk op korte termijn geplaatst gaat worden en we zullen hier aandacht aan besteden tijdens een gezamenlijke activiteit. Rest nog om Huub Thorissen te danken voor zijn ontwerp en zijn inzet bij het laten vervaardigen van het kunstwerk. Ook dank aan Stichting het Groene Woud, Stichting Natuurprojecten Liempde en de inzet van de wijkmakelaar van Liempde die dit project mogelijk hebben gemaakt.

Wilhelmien van de Biggelaar en Inger Klein

Jaarverslag werkgroep Kleine Landschapselementen 2023

Zoals in het jaarverslag van 2022 vermeld zijn we in de winter op zoek gegaan naar werk voor onze fanatieke werkgroep. Gelukkig zijn de lijntjes met Brabants Landschap kort en werd al snel een perceel gevonden met hakhout waar we voorlopig wel aan de slag kunnen.

Het perceel bevindt zich nabij de Hamsestraat en De Keel in het afgezet gebied voor de edelherten. Gelukkig krijgen onze mannen toestemming om met de auto het gebied in te rijden om het omgehakte hout mee te nemen.

In februari zijn we twee keer aan de zagen geweest van de vele bomen in dit fraaie bos.

Tussen het gras zagen we sporen en uitwerpselen van edelherten. Toen de mannen later op de middag nog meer hout gingen halen stonden de edelherten al tussen de afgezaagde takken om de twijgen op te eten.

Eind februari kregen we hulp van een grote groep kinderen van de Jeugdnatuurwacht. Er zijn flink wat bomen (dik en dun) omgezaagd door deze fanatieke kinderen.

Een paar weken later zijn we met een afvaardiging van de werkgroep terug gegaan om het omgezaagd hout van de jeugd netjes op te ruimen zodat de edelherten er een mooie plek hebben om rond te lopen.

Opstartavond

De start van het seizoen begon dit jaar met een wandeling door de Geelders onder leiding van Ger van den Oetelaar en Karel Voets. Na de wandeling stond een kop koffie of thee klaar bij het Wapen van Liempde.

Het was mooi weer en daardoor konden we gezellig bijkletsen op het terras waar na de koffie ook het bier zich goed liet smaken.

Zoals gebruikelijk was de eerste werkdag bij de Oeverzwalumwand. Het gras was al gemaaid en met vereende krachten (en motorische) was het snel opgeruimd. De anderen waren druk bezig met het knotten van de wilgen en snoeien van de houtwal.

De eerste volgende 3 werkdagen hebben we aan de Herscheweg gewerkt. De wilgen groeien hard en de houtsingels zorgen voor overlast aan de vele fietsers en wandelaars.

In december zijn we begonnen aan de houtsingels langs de Broekdijk. Onder toezicht van de begrazers van het landschap daarachter is er hard gewerkt en zullen we hier nog wel een paar keer terug komen.

Dorine van de Laar

Amfibieën inventarisatie Savendonksestraat en Bestseweg / Hollandsdiep 2023

Het scherm aan de Savendonksestraat hebben we pas geplaatst op 14 maart. De nachten bleven steeds te koud, waardoor er geen trek was. Nu het wat zachter weer is geworden, hebben we tussen de buien door het scherm geplaatst.

Op 18 maart is Noor Reigersman correspondentente van het Brabants Dagblad op bezoek geweest. Ze had geluk, alle emmers waren bezet. We hebben met haar 434 kikkers, padden en salamanders overgezet.

Op 22 maart hebben we ook een scherm geplaatst op Bestseweg / Hollandsdiep, omdat er o.a. via de familie Kuppens meldingen kwamen dat er daar velen amfibieën werden doodgereden. Via onze zuster vereniging uit Boxtel, konden we nog een scherm lenen. Ook voor dat scherm was de controle bezetting snel ingevuld. Wat opviel bij dat scherm, is dat veel kamsalamanders proberen over te steken.

Begin april zijn de valemers vaak tot de rand gevuld met regenwater. Op 24 april hebben we beide schermen weer opgeruimd en opgeslagen bij Ger en bij de familie Kuppens. Daarna bij Kees en Tiny op de koffie, waar Karel voor de harde werkers een versnapering verzorgde.

Iedereen van de schermplaatsters, tot de overzeters, weer hartelijk dank voor jullie enthousiasme.

Bert Vervoort en Karel Voets

Resultaat Savendonksestraat.

soort	aantal
Bruine kikkers	566
Groene kikkers	1
Gewone pad	812
Kleine watersalamander	24
Kamsalamander	2
Totaal	1405

Resultaat Bestseweg / Hollandsdiep

soort	aantal
Bruine kikkers	11
Groene kikkers	1
Gewone pad	88
Kleine watersalamander	8
Kamsalamander	57
Alpenwatersalamander	1
Totaal	166

kamsalamander

Uilen 2023

De nestkasten in Gemonde, Sint-Michielsgestel en Den Dungen zijn gecontroleerd door Toon en Rien Ondersteijn.

Van de broedgegevens van de kerk- en steenuil zijn niet veel bijzonderheden te melden. We hadden van de kerkuil 8 broedparen met een totaal van 33 jonge kerkuilen. De steenuil heeft het met 61 broedparen en 161 jonge steenuiltjes ook niet slecht gedaan.

Daarnaast hadden we 3 kasten waarvan verstoring opgetreden was. Een voorbeeld hiervan is. Dat in een steenuil kast een camera geplaatst is. Hierop was te zien dat het eerste ei gelegd werd. Maar toen was de batterij leeg en werd de kast, overdag, opengemaakt om de batterij te vervangen. De uil vloog weg en was niet meer teruggekeerd. Zeker in de eilegfase kunnen uilen bijzonder storingsgevoelig zijn. Daarom beginnen we pas eind mei met de nestkastcontrole van de steenuilen. Kerkuil kasten worden vanaf begin juni gecontroleerd, waarbij we de kasten van een broedende kerkuil aan kunnen treffen en zo laat mogelijk controleren. Afgelopen winter heb ik van drie locaties braakballen uitgeplozen en gedetermineerd.

Muizen

Per locatie zij 50 braakballen uitgeplozen met een totaal van 540 muizenschedels. Hiervoor maken we onderscheid in:

- **Woelmuizen** met hun maalkiezen de planteneters onder de muizen zoals de veldmuis.
- **Ware muizen** de alleseters met hun knobbelkiezen onder de muizen zoals de bosmuis.
- **Spitsmuizen** met hun scherpe tanden de vleeseters onder de muizen zoals de huisspitsmuis.

Bevindingen

Woelmuizen	Locatie 1	Locatie 2	Locatie 3
Veldmuis	103	75	83
Aardmuis	9	6	16
Rosse woelmuis	1	0	2
Ondergrondse woelmuis	1	0	0
Woelrat	1	1	1
Totaal woelmuizen	115	82	102

Ware muizen	Locatie 1	Locatie 2	Locatie 3
Bosmuis	18	42	26
Bruine rat	0	0	1
Huismuis	0	0	1
Dwergmuis	1	4	2
Totaal ware muizen	19	46	30

Spitsmuizen	Locatie 1	Locatie 2	Locatie 3
Huisspitsmuis	19	44	46
Bosspitsmuis	12	25	21
Dwergspitsmuis	2	2	4
Waterspitsmuis	1	0	0
Totaal spitsmuizen	34	71	71

Totaal	Locatie 1		Locatie 2		Locatie 3	
Totaal woelmuizen	115	68%	82	41%	102	59%
Totaal ware muizen	19	11%	46	23%	30	17%
Totaal spitsmuizen	34	20%	71	36%	71	41%
Totaal alle muizen	168		199		173	

Je kunt aan de hand van de gevonden aantallen het landschap lezen.

Schedel waterspitsmuis (foto Wilma Sleaers)

Locatie 1

De eerste locatie is in Sint Michielsgestel aan de rand van de Dommel met een paar afgesloten Dommelarmen in de buurt.

Maar het meest opvallend is dat Brabants Landschap hier grote extensieve begraasde weilanden in hun bezit hebben. Dat verklaart de vondst van maar 1 ondergrondse woelmuis en een waterspitsmuis. Door de levenswijze van de ondergrondse woelmuis, ondergrondse gangenstelsels in dicht grasland, zijn ze moeilijker te vangen. De waterspitsmuis is afhankelijk van waterrijke biotopen met een rijke oevervegetatie. Zij zoeken hun voedsel in het water en eten dat op een beschut plekje aan de oever op. Door deze levenswijze zijn ze ook moeilijker te vangen voor een kerkuil. Ook als je een partij braakballen uitpluist en er geen ondergrondse woelmuis en/of waterspitsmuis tegenkomt, wil niet zeggen dat ze er niet zijn. De pakkans is gewoon klein. Verder valt het hoge percentage woelmuizen op. Dit is te verklaren door de aanwezigheid van extensieve begraasde hooilanden.

Locatie 2

De tweede locatie is in Gemonde en er zijn geen uitzonderingen gevonden met een normaal patroon van de verdeling in de verschillende muizengroepen waarbij wel opvalt het aantal gevonden dwergmuizen, onze kleinste muis in Nederland. Je zou de conclusie kunnen trekken dat het een redelijk kleinschalig landschap is.

Locatie 3

De derde locatie is ook in Gemonde en er zijn ook geen uitzonderingen tegen gekomen. Wel zou je kunnen concluderen dat het ten opzichte van locatie 2 een grootschaliger is. Opvallend in alle de drie locaties is de vondst van een woelrat. Een dier dat meestal in vochtige gebieden met water in de buurt voorkomt.

Toon Ondersteijn, Den Dungen, februari 2024

=====

35 Jaar Natuurwerkgroep Liempde

Zaterdag 10 juni hebben we het 35 jarig bestaan gevierd van onze vereniging.

We hadden een heel dagprogramma uitgestippeld; voor ieder wat wils.

De dag werd begonnen met een fietsritje naar het Banisveld, waar Frans Kapteijns een rondleiding verzorgde.

Om 12.30 uur was er een gezellige lunch op landgoed Velder , bij de Jachthut van Frans van Boeckel. Het weer was prachtig, iedereen genoot in de zon van de heerlijke broodjes en het fruit.

Inmiddels traditie werden ook dit jaar de overleden leden van de laatste 5 jaar herdacht en hun namen bij gehangen op het herdenkingsbankje op Velder.

Na ontvangst van de familieleden met koffie en wat lekkers, volgde een mooie toespraak over Bert Habraken, Bep Vullings en Jan van de Pasch.

Rond de klok van drie uur vertrok een grote stoet fietsers om met Karel en Ger diverse projecten van de Natuurwerkgroep te bezoeken. Voor een verfrissing onderweg was een pauze ingelast bij Jos en Marja. Waar iedereen ook kon genieten van de prachtige tuin.

Om 18.00 uur werd de dag afgesloten met een heerlijk buffet bij het Groene Woud.

Als herinnering kreeg ieder lid een USB stick met prachtige foto's gemaakt door de leden.

Namens de P.R. Commissie

Gerrie de Rooij

De plantenwerkgroep in 2023

Evenals in vorige jaren trekt de plantenwerkgroep er ook dit jaar weer 2x per maand op uit om op diverse locaties in en om Liempde de aanwezige planten te inventariseren. Dat wil zeggen, van maart tot en met oktober. Het gaat hierbij niet slechts om de planten, want er wordt ook naar insecten en paddenstoelen gekeken. En ook diersporen komen aan bod. Hierbij moet je denken aan pootafdrukken, maar ook aan achtergelaten poep en beschadigingen aan bomen en struiken en aan oversteekpaadjes van dieren. En natuurlijk aan holen. Maar, om misverstanden te voorkomen, het gaat toch voornamelijk om de natuurlijke (wilde) planten.

De nestors van de plantenwerkgroep leren met hun ruime ervaring de junioren hoe de diverse planten heten en waarop te letten bij determinatie. Maar ook de habitat en andere wetenswaardigheden komen veelvuldig aan bod. Dus mocht je op een eenvoudige en ontspannen manier (nog) meer willen leren over de natuur in en om Liempde, dan ben je bij de plantenwerkgroep aan het juiste adres. De bezochte locaties zijn o.a. De Sort, het Hollands Diep, de Heerenbeekloop in de Mortelen, langs het Duits Lijntje bij Kasteren, de Scheeken, de Maai, de Geelders, het landgoed Velder, rondom Pius X en de Keel.

Namens de plantenwerkgroep: Hennie en Karel.

Grote pimpernel

De grote pimpernel in de Maai

Eenbes -
Paris quadrifolia

Eenbes aan de Donderdonksedijk

Slanke sleutelbloem in de
Rouwboimmel

Reuzenbalsemien

Reuzenbalsemien in de Maai

Boommikkertje in de Mortelen

Jacobskruiskruid met rupsen
langs het Duits lijntje

Vanuit de werkgroep **Ruimtelijke Ordening** dit jaar een overzicht van wat de Wubbb ook al weer inhoudt en doet.

Werkgroep Uitvoering Bestemmingsplannen Buitengebied Boxtel
Verordening 2008

Samenstelling WUBBB:

ZLTO, afdeling Dommel en Aa
Natuurwerkgroep Boxtel
Natuurwerkgroep Liempde
Heemkundekring Boxtel
Waterschap de Dommel
Secretariaat gemeente Boxtel
Extern deskundige
Onafhankelijk voorzitter

Taak:

Advies over plannen in het buitengebied
langs de Dommel en Smalwater
Gevraagd en ongevraagd advies aan B&W

Waarde van de WUBBB:

Bijdragen aan kwaliteit besluitvorming
Vanuit deskundigheid en praktijkkennis- en ervaring
Bevorderen constructief overleg tussen partijen met uiteenlopende / conflicterende belangen
Bijdragen aan breed maatschappelijk draagvlak
Werkwijze passend binnen nieuwe Omgevingswet

Voorbeelden:

Landschappelijk inpassingsplan
Bestemmingsplan wijziging (omgevingsplan)
Omgevingsvergunning
Monumenten
Ruimte-voor-Ruimte woning
Verbreding gebruik zoals B&B / camping

De werkgroep komt maandelijks bij elkaar. Het grondgebied van Esch is er bijgekomen.

Vanuit de WUBBB hebben we sinds kort te maken met de invoering van de nieuwe omgevingswet. Deze brengt veranderingen met zich mee. Je vindt er de regels en het beleid van alle overheden bij elkaar. Zo kun je opzoeken wat er op een locatie wel of niet mag. Dat is handig als je zelf iets wil gaan doen, zoals een uitrit aanleggen. Maar ook als je wil weten of een verandering in je buurt is toegestaan. Ook kun je toekomstige projecten bekijken zoals wanneer de provincie een rondweg wil gaan aanleggen.

De regels van de gemeente staan vaak in verschillende documenten: het omgevingsplan en bestemmingsplannen. Daarnaast hebben ook het waterschap, de provincie en het Rijk regels en beleid voor een bepaalde plek.

Verder zie je ook de regels en het beleid waar nog aan wordt gewerkt. Zo kun je bekijken wat er in de toekomst gaat veranderen in je omgeving.

Zoeken op kaart is handig bij het beoordelen van aanvragen voor (omgevings-) vergunningen.

Wil je officiële bekendmakingen van besluiten bekijken? [Ga dan naar officiëlebezoekingen.nl](https://www.officiëlebezoekingen.nl)

Marcel van de Langenberg

=====

Verslag vogelwerkgroep 2023

- **Ook dit jaar hebben we in** Januari weer meegedaan aan de Waterwild-telling van Sovon, die wij elk jaar uitvoeren in het Dommeldal.
We tellen dan al het waterwild tussen de brug bij Kasteren en de Bobbenagelseweg in Sint-Oedenrode.
Het schommelt elk jaar een beetje wat betreft de aantallen maar erg spectaculair is het eigenlijk niet meer de laatste jaren, net zoals dit jaar.
We missen de laatste jaren vaak de soorten zoals ijsvogel, dodaars , watersnip en bokje. Ook zien we elk jaar minder meeuwen in het Dommeldal heb ik het idee. Wel zien we redelijke aantallen ganzen en eenden, steeds minder wilde eend en steeds meer krakeenden.
- Ook dit jaar hebben we weer mee geholpen aan de monitoring van de Houtsnip in het Groene Woud. We doen dit nu al sinds 2013. Het zijn erg leuke tellingen van 1,5 uur die in de avondschemering plaats vinden.
Namens onze groep tellen Thieu en ik in de Geelders , Daan en Jan in de Maaij, en Leo en Ad tellen op Landgoed Velder.
Ook loopt er nu een 2 jarig onderzoek naar de Houtsnip in het Groene Woud.
We hopen mede met dit onderzoek samen straks nog meer te weten te komen over deze bijzondere soort! Ook hier helpen we soms nog extra aan mee.
- Verder hebben sommige van onze groep weer mee gedaan met de Trektellingen op de Vlagheide te Schijndel. En we hebben weer mee gedaan met de jaarlijkse Euro Birdwatch die wereldwijd georganiseerd wordt.
- En we hebben op 14 mei een vroege vogelwandeling verzorgd namens de vogelwerkgroep, leuke enthousiaste opkomst en een mooi rondje gelopen daar met zijn allen. O.a. erg mooi de zwarte specht kunnen bewonderen, verschillende gekraagde roodstaarten gezien, een roepende waterral, maar liefst 3 koekoeken achter elkaar aan, maar de tuinfluiter spande toch wel echt de kroon die dag! Normaal zijn ze zo schuw en krijg je ze maar zelden de kans om ze mooi te bekijken maar vandaag gaven ze nergens iets om leek het wel! 1 exemplaar heeft wel 10 minuten op 3 meter afstand van de gehele groep open en bloot zitten zingen. Het was genieten!

Op naar weer een vogelrijk 2024!

Dirk Eijkemans, namens de Vogelwerkgroep

Verslag nestkastenwerkgroep 2023

Dit jaar begonnen we weer vol frisse moed aan het uilenjaar.

We hebben in de winter weer verschillende kasten opgeknapt en weer schoon gemaakt en enkele kast verhangen of vervangen. Dan is het altijd even wachten tot het voorjaar.

Dat houdt in dat we ongeveer eind maart beginnen met de bosuilen te controleren.

We hebben daar nou momenteel ongeveer 23 kasten van hangen. Ik had het er vorig jaar al over dat we in een zwarte periode zaten, nou heb ik slecht nieuws ook dit jaar was het weer zeer slecht. Met maar weer een enkele uil die we aantreffen en maar 2 (veel te late) legfels.

Daar is later dus ook niks meer van terecht gekomen. De oorzaak blijft nog steeds een raadsel voor ons.

Snel door met beter nieuws! In mei starten we altijd met de startavond die georganiseerd wordt door Brabants Landschap, een erg leuke avond voor de vrijwilligers met leuke lezingen en updates. Daarna krijgen we onze jaarverslagen en boekjes weer mee naar huis en dan begint het echte werk!

Met de kerkuilen gaat het naar behoren. We hebben momenteel 28 kasten hangen en we hadden in 2023 maar liefst 9 koppels! Erg goed dus! In totaal hadden we 39 eieren waarvan er 34 uit gekomen zijn. Hopelijk zijn er veel jonge kerkuilen groot geworden. Het was laatst nog volop in het nieuws dat er elk jaar helaas weer zo ontzettend veel omkomen in het verkeer.

Dan hebben we nog de steenuilen, daar halen we ook mooie resultaten mee. Ongeveer een derde van onze kasten is bezet. We hebben 44 kasten en hadden in 2023 veertien koppels.

Helaas hebben we er wel verschillende gehad met een vrij laat legsel, die dan ook op verschillende plekken niet meer zijn uitgekomen en verlaten. Met als resultaat 27 jonge steenuiltjes.

De slechtvalken op de kerk hebben ook weer een goed broedseizoen gehad, ze hadden 4 eieren gelegd en ze zijn allemaal uitgekomen.

Op 3 mei hebben we ze geringd, het waren 3 mannetjes en 1 vrouwtje.

Laten we hopen op een weer een mooi broedseizoen in 2024!

Groetjes,
de nestkastenwerkgroep.

Dirk Eijkemans & Thieu van Gestel

PINKSTERWEEKEND

STAVELOT

26 – 29 MEI 2023

Pinksterweekend 2023 Stavelot vrijdag 26 mei

De eerste dag begint met het afvinken van de voorbereidingen. Zit alles in de reistas en rugzak en is de auto in orde? En het weer is dit weekend zeker in orde.

Voor de verandering is het dit weekend carpoolen geworden, m.a.w. ik heb gezelschap van 2 dames, Hermine en Sjan, die graag mee willen rijden.

Via de Geelderseweg zijn we teruggekeerd in Liempde. Vanuit Liempde hebben we de Tomtom van Sjan ingesteld en karren maar richting België.

De reis verliep voorspoedig. Alleen de Tomtom van Sjan hield er in België mee op en zijn we overgeschakeld naar die van de auto van Hans. Dat verliep perfect.

We reden via Verviers en Francorchamps naar Stavelot. Eigenlijk is de locatie Trois-Ponts.

We reden recht naar de accommodatie Camping de la Cascade aan de rivier de Amblève. We werden opgevangen door het comité annex kwartiermakers. Eerst de spullen uitladen, dan de kamers zoeken. Dat is altijd keurig bewegwijzerd. En dan koffie met cake. En hop hop, de deelnemers komen snel binnen. Het lijkt wel de race van de Formule 1.

Het comité vertelt onder de koffie enkele huishoudelijke zaken, maar het gaat die vrijdagavond vooral om het traditionele vrijdagbuffet, klaargemaakt door de deelnemers.

Ik ben geen keukenprins, dus heb ik bij Hennie gespiekt wat we op onze borden kregen: groentesoep van Sjan, chili con carne met rijst van José, kip madras met gehaktballetjes in saté van Bernadette en Margreet, 2 pastasalades van Hennie en toetjes van Gerrie. Het is echt moeilijker de gerechten op te schrijven dan ze te consumeren. Hulde voor de creatieve makers in elk geval.

Daarna is een rustige wandeling gepland, alles bij mooi weer.

Op amper 15 minuten wandelen staan we oog in oog met de waterval van Coo. Op zijn Frans geschreven is dat Val de la Cascade. Dat is een toplocatie om de omgeving in je op te nemen. Er is nog een topattractie te zien.

De waterspreeuw maakt zijn vlucht over de waterval.

We zien hem op en neer vliegen, maar zijn nestje toch niet. Het is geweldig, zowel op de brug als beneden.

Dirk spot de zwarte roodstaart vlakbij de hydro-elektrische centrale.

De meest voorkomende waarneming is wel de halfgekleurde eendagsvlieg.

We zijn langs het stuwmeer gewandeld. Ze kunnen hier met waterkracht energie opwekken.

Er zit vis op het stuwmeer, ik denk karpers. De meidoorn, die staan er volop, staat mooi in bloei

Waterval van Coo

Terug op de accommodatie sluiten we de avond binnen af. Het is echt te fris voor buiten zitten. Eerst wordt er nog wat gebuurt. Toch gaan de meesten snel hun bed opzoeken.

Nog even dit. Omdat aan de deur van de keuken naar de kamer een strakke spanveer zat, viel die steeds met een harde klap dicht en dat heel vaak. Dat vonden we lastig. José, met ervaring als vrijwilliger bij de Zonnebloem, had de oplossing. Ze draaide een handdoek om de deurklink, zodat ie met een zachte plof open en dicht ging. Iedereen ervoer dat als een stuk prettiger en de handdoek heeft er 3 dagen gezeten.

Hans Bakx

Pinksterweekeinde 2023 Watervallen van Coo, dagverslag zaterdag 27 mei.

In de vroege ochtend legen Dirk, Jasper en Bert de 2 nachtvlindervallen. Met slechts 4 nachtvlinders, valt de opbrengst wat tegen. De Miriansborstel is echter wel een heel mooi beestje. De opbrengst van de wildcamera's die Dirk en Bert uitgezet hebben, daarentegen, is een meevaller. Naast een aantal katten staan er ook twee wasbeertjes en een das op.

Das

Wasbeer

Margreet, Gerrie, Dirk, Jasper, Bert en Arno, maken een voor-het-ontbijt-wandeling. Ze lopen het pad af langs de Amblève en zien o.a. een steenmarter en de zwartblauwe rapunzel.

zwartblauwe rapunzel

's Middags gaan we naar Stavelot. We verzamelen voor de abdij. Tegenwoordig is de locatie geen abdij meer, maar huisvest het gebouw o.a. 2 musea, wordt er een bruiloft gevierd en huist er de Tourist Info.

Dan volgen de 2 minpuntjes van deze dag. Eerst valt Corrie als een blok voor de abdij. Jammer genoeg een beetje erg letterlijk. Ze valt van een wat hoog uitgevallen traptrede. Allemaal niet te desastreus, maar ze moet wel afhaken voor de wandeling van deze middag. Die zou verzorgd worden door gids Marcel, een Vlaams sprekende Waal. Het tweede minpunt is dat hij niet op komt dagen. Na een uur tevergeefs gewacht te hebben, gaan we op pad met een wandeling die Martien van de Tourist Info heeft gekregen. We gaan zonder Corrie en zonder Annie, die samen met Corrie in het centrum van Stavelot achterblijven.

De wandeling is erg leuk. Eerst wandelen we langs de Amblève Stavelot uit. Dat is natuurlijk een vlak traject, maar daarna gaan we de heuvels in en op. Uiteindelijk is het nog een hele klim voordat we weer naar beneden gaan terug richting Stavelot. Het eerste deel, langs de rivier gaat onder begeleiding van een zwaan, die ons duidelijk niet vertrouwt. Omdat we zo toch nog enige begeleiding hebben doopt Arno hem tot 'Marcel'.

Verder onderweg zien we o.a. het schaduwkruiskruid, de plataanbladige boterbloem, de Kaukasische smeewortel en het bosbingelkruid. Margreet, Bernadette, Hans en Bert spotten nog een gevlekte ringslang van 1,50 m (Bernadette of 60 cm (Margreet)

Gevlekte ringslang

Als we bijna weer in Stavelot zijn zien we in een braakliggend stuk grond tussen de bebouwing, heel veld met zwartblauwe rapunzels. Zo zeldzaam zijn die hier dus blijkbaar niet. Onderweg van Stavelot terug naar Coö, we zitten dan al in de auto's, zien we mensen met een heerlijk ijsje lopen. De hele weg terug, gaat het in 4 van de 4 auto's, blijkt later, over de gemiste kans van dat ijsje. Maar gelukkig wacht bij het huis de heerlijke barbecue.

Terwijl we daar zitten strijkt een slijkhaft (eendagsvlieg) neer op de trui van Margreet. Na die gevangen te hebben in een loeppotje kan iedereen het beestje bewonderen. Het is erg mooi beestje, en dat voor slechts één dag.

's Avonds wordt er door 6 dames gekaart en wandelt de rest toch nog voor een ijsje naar Coö. Daarna bekijken we gezamenlijk de resultaten van de wildcamera's van afgelopen nacht op de pc van Bernadette. Zo kan iedereen de das en wasbeertjes zelf zien. Na opnieuw de nachtvlindervallen en de wildcamera's geplaatst en van lokvoer voorzien te hebben, kan iedereen aan de welverdiende nachtrust beginnen.

Zondag 28 mei

Enkele personen zijn 's morgens vroeg opgestaan om de cameravallen/vlindervallen te controleren. Op de cameraval bij het huisje stond een das. De andere twee cameravallen hadden we een stukje verderop in het bos gezet. Op één daarvan stond een das en een wasbeer. Daarna hebben we de vlindervallen gecontroleerd. Omdat het 's nachts relatief koud was geweest viel de vangst wat tegen: 2 fjinspar dwergspanner, 1 baardsnuit uil en 1 Meriansborstel. Ook waren er 2 muggen aan het paren.

Rond 9.00 uur was er een gezamenlijk ontbijt. Iedereen heeft een lunchpakketje klaargemaakt, zodat we op tijd aan de wandeling konden beginnen. De organisatie had bij gebrek aan de gids, zelf een wandelroute gekocht. De wandelroute vertrok vanuit het plaatsje Wanne.

Rond 10.15 uur was iedereen klaar en zijn we met 17 personen aangereden. Corrie kon helaas niet mee, zij paste op het huisje.

Na ongeveer 15 minuten omhoog te hebben gereden, waren we in het plaatsje Wanne. Tijdens de wandeling hebben we veel foto's en filmpjes gemaakt van vele planten, dieren en vogels.

Toen Dirk wat houtblokken optilde, zag hij een prachtexemplaar van een vuursalamander. Na hem vlug na gegraven te hebben, hebben wij er met z'n allen prachtige foto's en filmpjes van kunnen maken.

Onderweg hebben we op een geïmproviseerde picknickplek even gerust en lekker geluncht.

We zijn onderweg veel bijzondere dingen tegengekomen, zoals de gekraagde roodstaart, die hebben we kunnen bewonderen en zijn gezang gehoord. Ook enkele mooie vlinders gezien, de boterbloemvlinder en de kleine zomervlinder. We hebben ook het beekmijtertje gezien.

Na een lange, maar zeer indrukwekkende wandeling kwamen we weer terug in Wanne.

Op de terugweg zijn we even gestopt bij een terras, om wat te drinken en een ijsje te pakken. Bij het huisje was iedereen moe maar voldaan.

Rond 18.00 uur hebben we de barbecue maar weer aangemaakt, omdat er nog zoveel over was van zaterdag. Ook dat smaakte weer erg lekker.

's Avonds zijn er nog enkele mensen een stukje gaan wandelen. Met een paar mensen naar de waterval geweest om de waterspreeuw te bewonderen en vast te kunnen leggen. Bij terugkomst nog wat gedronken. Daarna de cameraval opgehangen en de vlindervallen weer gezet.

Ondanks een geïmproviseerde wandelroute was het een prachtige dag.

Arno en Jasper

Maandag 29 mei

De laatste dag van het weekend is aangebroken. Alles is goed gegaan, op de val van Corrie na dan. Dinsdag erop heeft die val nog een vervelend staartje gekregen, ze heeft een gebroken kuitbeen.

Om 7.00 uur worden 2 camera-vallen in het bos bekeken. Ze bevatten 2 nieuwe bewoners op het beeld, nl. de vos en de steenmarter. Ook de vlindervallen worden leeggehaald. De liefhebbers treffen veel meer nachtvlinders, motten e.d. aan. Dus een heel behoorlijke oogst. Ja, het is was een zachte nacht, dus veel kans op een goede vangst.

Voor de laatste wandeling was ook 2 uur uitgetrokken. We trokken langs het stuwmeer bij Coö, maar dan langs het wildpark. Daar deden we 3 spectaculaire waarnemingen.

Eerst in het park 4 edelherten en pakweg 20 damherten. En boven ons een zwarte ooievaar, gespot door Dirk

Maar daar bleef het niet bij. We hebben gespot: het boterbloempje (een mooi gekleurde vlinder), de varensparter (een nachtvlinder) en zelfs het lelietje-van-dalen op de rotsen.

Met de waterkrachtcentrale van Coö sloten we de wandeling af.

Met de laatste lunch op de accommodatie en het hartelijk bedanken van het comité voor de geweldige organisatie, sloten we als groep het weekend af.

Iedereen ging daarna inpakken, opruimen en schoonmaken zodat we de accommodatie schoon achterlieten. Het sjuuwen van koffers e.d. gebeurde ook gezamenlijk.

Rond 13.30 uur vertrokken we richting Brabant. En de indruk die Stavelot en omgeving op ons heeft achtergelaten is indrukwekkend en blijvend.

Zo is dat, en op naar de editie van 2024. Die er zeker gaat er zeker komen

Hans Bakx

PR-groep 2023

De voornaamste taak van de PR-groep is het samenstellen van een gevarieerd, aantrekkelijk jaarprogramma. Dat klinkt simpel, maar het is steeds een heuse uitdaging. Natuurlijk zijn er de jaarlijks terugkomende activiteiten, die hun plek krijgen in het jaarprogramma. Denk aan de Boomplantdag, de Fietsexcursie en niet te vergeten de Algemene Leden Vergadering. Voor lezingen zoeken we steeds naar een uitgebalanceerd aanbod. Populaire thema's zoals Vogels en Zoogdieren mogen niet ontbreken, maar graag geven we ook minder geliefde thema's aandacht. Wat te denken van Spinnen? Fascinerende beestjes, die sommige mensen rillingen bezorgen. Na een lezing door good, old Rini Kerstens is de sympathie voor deze beestjes beslist groter geworden.

Voor de maandelijkse wandelingen hebben we gelukkig meer dan genoeg mooie plekken in onze omgeving waar we naar toe kunnen. De Geelders, de Scheeken, Velder, Dommeldal en de Mortelen vormen als het ware "onze achtertuin", waar we heel blij mee zijn. En op korte afstand zijn weer volstrekt andere natuurgebieden te bewonderen. Denk aan de Moerkuilen in Nijnsel of de Pettelaer in St.Michiëlgestel. Uiteraard vormt het weer een niet te onderschatten succesfactor. Wie neemt het de thuisblijvers kwalijk dat zij op een druilerige zondagochtend de voorkeur geven aan de luie stoel met een warme bak koffie en de zaterdagkrant? Achteraf blijkt het weer meestal mee te vallen en beleven we toch een mooie ochtend. Zoals in het Kanaalpark bij 's-Hertogenbosch, waar een bijzonder stuk natuur is ontstaan langs de nieuw aangelegde Rosmalense Aa.

Graag sluiten we het verenigingsjaar af met een leuke busexcursie. Helaas viel die in 2023 letterlijk en figuurlijk in het water. De bus zou ons naar het Land van Heusden en Altena brengen, waar we de Groesplaat en het Munnikenland zouden bezoeken. Deze buitendijkse natuurgebieden herbergen in de winter vele vogelsoorten, die wij niet dagelijks in de kijker krijgen. Maar het hoogwater maakte beide gebieden compleet onbegaanbaar. We hopen op een herkansing in 2024!

PR-commissie

Ineke, Gerrie, Martien & Ton

Werkgroepen Natuurwerkgroep Liempde 2023

Kleine Landschaps Elementen

Dirk Eijkemans
Jan van der Heijden
John Joosten
Mario Knoops
Ad de Kort
Marcel vd Langenberg
Maik Bekkers
Casper Ganzenboom
Maria Joosten
Co Kramer
Karel Voets
Martien Roostenburg
Bert Termeer
Driek Termeer
Kees van de Griendt
Frans van Giersbergen
Frans Wouters
Jan van Liewerop
Henk van der Velden
Lex Schregardus
Dorine Bekkers

Paddenwerkgroep

Tiny van de Griendt
Maria Jeurissen
Daan Knoops
Dirk Eijkemans
Toon Ondersteijn
Karel Voets
Bernadette Roostenburg
Inger Klein
Ad de Kort
Annie Vervoort
Lex Schregardus
Kees van de Griendt
Margreet ven Ruremonde
Jeanne Soetens
Bert Vervoort

Nestkastenwerkgroep

Thieu van Gestel
Daan Knoops
Rien Ondersteijn
Dirk Eijkemans

Werkgroep RO

Ad de Kort
Karel Voets
Marcel vd Langenberg

Plantenwerkgroep

Jan van Dingenen
Rien Ondersteijn
Gerrie de Rooij
Bernadette Roostenburg
Margreet van Ruremonde
Anneke van der Waaij
Maarten van der Waaij
Ineke van Giersbergen
Inger Klein
Hennie van den Aker
Karel van den Aker
Liesbeth van Nunen

Vogelwerkgroep

Thieu van Gestel
Jan van der Heijden
Daan Knoops
Leo van de Laar
Toon Ondersteijn
Dirk Eijkemans

Werkgroep PR

Ineke van Giersbergen
Gerrie de Rooij
Martien Roerstenburg
Ton Popelier

De coördinator van de werkgroepen staat vet gedrukt

Hoog water Den Hulst

JAARPROGRAMMA 2023 NATUURWERKGROEP LIEMPDE

Aanvang lezingen: 20:00 uur in Café 't Groene Woud
(tenzij anders vermeld) Kasterensestraat 23 te Liempde

Vertrek wandelingen: 09:00 uur bij Café 't Groene Woud tel. 0411 631 1291
(tenzij anders vermeld)

www.natuurwerkgroepliempde.nl e-mail: info@natuurwerkgroepliempde.nl

Dag	Datum	Activiteit	Door wie?	Contact NWG
zondag	8 jan	Nieuwjaarswandeling	Karel Voets/Ger van den Oetelaar	Bestuur
donderdag	12 jan	Lezing: "Een vliegende kraai vangt altijd wat"	Gerard Compiet	Ton Popelier
zaterdag	21 jan	Werkochtend KLE	KLE-groep	Dorine Bekkers
zondag	12 febr	Wandeling Haanwijk/Pettelaar	Michel v.d Langenberg	Ton Popelier
donderdag	16 febr	Lezing: "De Steenmarter"	Carlo Wijnen	Ton Popelier
zaterdag	25 febr.	Werkochtend KLE	KLE-groep	Dorine Bekkers
zondag	12 mrt	Wandeling Kanaalpark	Huib van de Rakt	Ton Popelier
donderdag	16 mrt	Lezing: "Lente, seizoen van de wellust"	Rini Kerstens	Ton Popelier
zaterdag	18 mrt	Werkochtend KLE (onder voorbehoud)	KLE-groep	Dorine Bekkers
zaterdag	18 mrt	Vrijwilligersdag	PR-commissie	Ton Popelier
zondag	16 april	Wandeling De Mortelen	Sjors de Kort	Martien Roestenburg
donderdag	20 apr	Lezing: "Nieuwkomers; lust of last?"	Mari de Bijl	Ton Popelier
donderdag	11 mei	Algemene Ledenvergadering	Bestuur	Bestuur
zondag	14 mei	Vroege vogelwandeling Hazeputten Nijnsel	Vogelwerkgroep	Dirk Eijkemans
vrijdag/ maandag	26/29 mei	Pinksterweekend Stavelot	comité	Martien Roestenburgzaterdag
zaterdag	10 juni	Verrassing	Ton Popelier	Bestuur
donderdag	15 juni	Lezing: "Vleermuizen"	Jos Marcelissen	Ton Popelier
zaterdag	8 juli	Het Groene Woud-buffet	Bestuur	Bestuur
donderdag	7 sept	Opening seizoen KLE	KLE-groep	Dorine Bekkers
zondag	10 sept	Fietstocht Peter van Vorstenbosch	PR-commissie	Ineke v Giersbergen
zaterdag	16 sept.	Werkochtend KLE	KLE-groep	Dorine Bekkers
zaterdag	16 sept.	Nachtvliedernacht	Bestuur	Bestuur

JAARPROGRAMMA 2023 NATUURWERKGROEP LIEMPDE

Aanvang lezingen: 20:00 uur in Café 't Groene Woud
(tenzij anders vermeld) Kasterensestraat 23 te Liempde

Vertrek wandelingen: 09:00 uur bij Café 't Groene Woud tel. 0411 631 1291
(tenzij anders vermeld)

www.natuurwerkgroepliempde.nl e-mail: info@natuurwerkgroepliempde.nl

Dag	Datum	Activiteit	Door wie?	Contact NWG
donderdag	21 sept	Tussentijdse ledenvergadering	Bestuur	Bestuur
zondag	8 okt	Opa en Oma-wandeling	Bestuur	Bestuur
donderdag	19 okt	Lezing: "Uilenwijsheden"	Anita v Dooren/ Christien Hermsen	Ton Popelier
zaterdag	21 okt	Werkochtend KLE	KLE-groep	Dorine Bekkers
vrijdag	4 nov	Nationale Natuurwerkdag	KLE-groep	Dorine Bekkers
zondag	12 nov	Wandeling Hemelrijken, Oirschot	PR-groep	Ton Popelier
donderdag	16 nov	Lezing: "Libellen"	Mark Scheepens	Ton Popelier
zaterdag	18 nov	Werkochtend KLE	KLE-groep	Dorine Bekkers
zondag	10 dec	Wandeling "Vossenholen/Besseraar"	PR-groep	Ton Popelier
donderdag	14 nov	Foto- en filmavond door en voor leden	PR-groep	Ineke van Giersbergen
zaterdag	16 dec	Werkochtend KLE	KLE-groep	Dorine Bekkers
zaterdag	30 dec	Busexcursie	PR-groep	PR-groep

Voor meer informatie:

www.natuurwerkgroepliempde.nl en e-mail: info@natuurwerkgroepliempde.nl

Groote Waterloop

bij calamiteiten (0411) 618 618

Waterschap
De Dommel

